

VÝŽIVNÉ MEZI ROZVEDENÝMI MANŽELY

§ 92 - 94 ZOR

© Zdeňka Králíčková, Veronika Kozlová, 2012

PRAMENY

- VNITROSTÁTNÍ
 - LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD (č. 2/1993 Sb.)
 - ZOR (z. č. 94/1963 Sb.)
 - OZ (z. č. 40/1964 Sb.)
 - NOVÝ oz
 - OSŘ (z. č. 99/1963 Sb.)
 - ZPMS (z. č. 97/1963 Sb.)
- MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY
 - MEZINÁRODNÍHO PAKTU O OBČANSKÝCH A POLITICKÝCH PŘÁVECH
 - ÚMLUVA O OCHRANĚ LIDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÍCH SVOBOD (č. 209/1992 Sb., čl. 8)

2

LITERATURA

- Hrušáková, M., Králíčková, Z.: České rodinné právo. 3. vyd. Brno: MU, 2006.
- Hrušáková, M. a kol.: Zákon o rodině. Zákon o registrovaném partnerství. Komentář. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009.
- Králíčková, Z.: Vyživovací povinnost mezi rozvedenými manžely podle velké novely zákona o rodině účinné k 1. 8. 1998. Právní rozhledy, 1998, č. 8.
- Kornel, M.: Vyživovací povinnost k rozvedenému manželovi a dobré mravy. Jurisprudence, roč. XV, č. 7.

3

ÚČEL

- zmírnění nestejného ekonomického dopadu rozvodu na život rozvedených manželů

ZÁSADY

- Dobrovolnost (v případě neplnění - určení soudem)
- Solidarita
- Vzájemnost (vycházející z ústavní rovnosti ženy a muže - genderová neutralita)

PŘEDPOKLADY OBECNÉ - § 92 ZOR

- Může vzniknout pouze mezi rozvedenými manžely
- Stav odkázanosti na výživu, resp. neschopnost samostatně se živit mající původ v manželství
- Povinný má možnosti a schopnosti výživné poskytovat, resp. to umožňují jeho majetkové poměry (viz § 96 odst. 1 ZOR, srov. *potencialitu*)
- Soulad s dobrými mravy (viz § 96 odst. 2 ZOR)

PŘEDPOKLADY ZVLÁŠTNÍ - § 93 ZOR PŘEDPOKLADY PRO TZV. SANKČNÍ VÝŽIVNÉ

- OPRÁVNĚNÝ MANŽEL SE POPRUŠENÍM MANŽELSKÝCH POVINNOSTÍ NA ROZVRATU MANŽELSTVÍ PŘEVÁŽNĚ NEPODÍLEL
- OPRÁVNĚNÉMU MANŽELOVI BYLA ROZVODEM ZPŮSOBENA ZVLÁŠTĚ ÚJMA
- STAV ODKÁZANOSTI NA VÝŽIVU, RESP. NESCHOPNOST SAMSOTATNĚ SE ŽIVIT JE IRELEVANTNÍ

ROZSAH

- **OBEČNÁ - § 92 ZOR**
 - **ZVLÁŠTNÍ - § 93 ZOR**
TZV. SANKČNÍ VÝŽIVNÉ
- „PŘIMĚŘENÁ VÝŽIVA“ „STEJNÁ ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ“
(jen po dobu max. tří let)

8

SPLATNOST VÝŽIVNÉHO

- PRAVIDLO § 97 ZOR
- VÝJIMKA § 94/2 ZOR

pravidelné měsíční
splátky splatné vždy
měsíc dopředu

jednorázová částka na
základě smlouvy
uzavřené

- kdykoli po rozvodu
- v souvislosti s tzv. nesporným rozvodem viz § 24a odst. 1 písm. a ZOR

9

ZÁNIK A ZRUŠENÍ VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI MEZI ROZVEDENÝMI MANŽELY - OBEČNĚ 94 ZOR

- uzavřením nového manželství oprávněným
- smrtí povinného nebo oprávněného
- **jednorázovým plněním** na základě písemné smlouvy (srov. např. § 24a odst. 1 písm. a ZOR)
- **rozhodnutím soudu**, např. ve vazbě na změnu poměrů dle § 99 ZOR (nabytí schopnosti sám se živit oprávněným, pozbytím schopnosti výživné poskytovat povinným)

10

ZÁNIK VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI MEZI ROZVEDENÝMI MANŽELY - ZVLÁŠTNÍ § 93 odst. 2 ZOR

TZV. SANKČNÍ VÝŽIVNÉ V ROZSAHU STEJNÉ ŽIVOTNÍ
ÚROVNĚ ZANIKÁ UPLYNUTÍM TŘÍ LET PO ROZVODU

11

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ ZOR

- § 18 – práva a povinnosti manželů
- § 24, § 24a, § 24b – rozvod
- § 87 – vyživovací povinnost dětí vůči rodičům
- § 96/1 – obecná kritéria určení výživného
- § 96/2 – dobré mravy
- § 97 – splatnost a započtení výživného
- § 98 – podstatná změna poměrů
- § 104 – subsidiarita OZ

SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY

- Čl. 1 LPS, Čl. 32 odst. 1 LPS
- Čl. 23 odst. 4 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech
- § 84, 85, 99, 153a OSŘ